

STANDARBY CNBOP-PIB

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

WYDANIE
1

Konserwacja gaśnic przenośnych
zgodnych z normą PN-EN 3-7

CNBOP-PIB-0037:2019

CENTRUM NAUKOWO-BADAWCZE
OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ
im. Józefa Tuliszковского
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Dokument opracowali:

mgr inż. Michał Ołdak

inż. Mateusz Szostak

inż. Piotr Mortka

Recenzenci:

inż. Daria Kubis

mgr inż. Łukasz Radziszewski

Przygotowanie do wydania:

Aleksandra Grzęda

Elżbieta Muszyńska-Połeć

Projekt okładki: Julia Pinkiewicz

Projekt graficzny zawartości: Robert Śliwiński

Grafiki na okładce: made by Freepik.com

© Copyright by Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej

im. Józefa Tuliszkowskiego

Państwowy Instytut Badawczy

© Każda część niniejszego standardu może być przedrukowywana lub kopiowana jakkolwiek techniką bez pisemnej zgody Dyrektora Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej – Państwowego Instytutu Badawczego

Wydawca:

Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej

im. Józefa Tuliszkowskiego

Państwowy Instytut Badawczy

05-420 Józefów k/Otwocka, ul. Nadwiślańska 213

tel. (22) 76 93 200, 300; fax: (22) 76 93 356

www.cnbop.pl

e-mail: cnbop@cnbop.pl

Wydanie I, czerwiec 2019, Józefów

SPIS TREŚCI

1. SŁOWO WSTĘPNE.....	4
2. DEFINICJE.....	5
3. KONSERWACJA.....	6
3.1. KONTROLA WYKONYWANA PRZEZ UŻYTKOWNIKA.....	7
3.2. KONSERWACJA PODSTAWOWA.....	7
3.3. KONSERWACJA ROZSZERZONA I PONOWNE NAPEŁNIENIE.....	12
3.4. PROCEDURY REMONTOWE.....	13
4. PROCEDURY W INNYCH PRZYPADKACH.....	15
4.1. WYMIANA CZĘŚCI SKŁADOWYCH I ŚRODKÓW GAŚNICZYCH.....	15
4.2. GAŚNICE PRZENOŚNE NIENADAJĄCE SIĘ DO UŻYCIA.....	15
4.3. GAŚNICE PRZENOŚNE NIEBEZPIECZNE W UŻYCIU.....	15
4.4. BRAK CZĘŚCI ZAMIENNYCH	15
5. PROCEDURY PO PRZEPROWADZONEJ/PRZERWANEJ KONSERWACJI GAŚNICY PRZENOŚNEJ.....	16
6. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA PODCZAS KONSERWACJI.....	16
7. LITERATURA.....	16

1. SŁOWO WSTĘPNE

Gaśnice przenośne należą do grupy wyrobów określonej mianem podręcznego sprzętu gaśniczego. Duża mobilność tych urządzeń pozwala na przenoszenie ich bezpośrednio na miejsce zagrożenia i niezwłoczne uruchomienie. Gaśnice przenośne są szczególnie przydatne we wczesnych stadiach pożaru, kiedy możliwe jest przemieszczanie się, natychmiastowe użycie sprzętu przez jedną osobę i wykonanie szybkiego natarcia. Nie służą one do gaszenia dużych pożarów oraz pożarów rozwiniętych. Stanowią urządzenia pierwszej reakcji przy gaszeniu pożarów w załączku.

Należy mieć na uwadze, że efektywne użycie gaśnic przenośnych w znacznym stopniu zależy od ich właściwej konserwacji. Ważne są również rodzaj, wielkość i odpowiednia liczba zastosowanych gaśnic – adekwatnie do konkretnego zagrożenia pożarowego. Duże znaczenie ma także oznakowanie i umiejscowienie tych urządzeń oraz wiedza i umiejętności osób, które będą się nimi posługiwać.

Celem standardu jest przedstawienie planu konserwacji gaśnic przenośnych (zgodnie z normą PN-EN 3-7), która powinna być wykonywana – w zależności od poziomu konserwacji – przez użytkownika lub wykwalifikowany personel. W dokumencie omówiono czynności zalecane na poszczególnych etapach konserwacji, do których należy: kontrola przez użytkownika, konserwacja podstawowa, konserwacja rozszerzona, ponowne napełnianie i remont.

Dokument ten powinien być traktowany jako kompendium zawierające podstawowe informacje na temat konserwacji gaśnic przenośnych. Nie zwalnia on użytkowników i konserwatorów tych urządzeń z obowiązku stosowania innych dokumentów związanych z konserwacją gaśnic, takich jak normy i dokumentacje techniczne wyrobów.

2. DEFINICJE

Zbiornik – korpus gaśnicy bez osprzętu, ale wyposażony we wszystkie części łączone z nim spawaniem [1].

Osprzęt – części gaśnicy przenośnej, które w jej normalnych warunkach pracy są stale przyłączone do zbiornika i narażone na działanie ciśnienia roboczego [1].

Osoba kompetentna – osoba posiadająca wymagane wykształcenie i doświadczenie, mająca dostęp do odpowiednich narzędzi, sprzętu i informacji, podręczników, wiedzy, dotyczących specjalistycznych procedur zalecanych przez producenta gaśnicy przenośnej, zdolna do wykonania stosownych procedur konserwacyjnych [1].

Zbiornik z gazem napędowym – zbiornik ciśnieniowy znajdujący się wewnątrz gaśnicy lub przyłączony do niej, zawierający gaz napędowy, służący do uruchomienia gaśnicy, wyrzucania środka gaśniczego [1].

Konserwacja – kombinacja wszystkich działań technicznych i administracyjnych, łącznie z czynnościami nadzoru, mających na celu utrzymanie urządzenia w stanie lub przywrócenie do stanu, w którym może ono spełnić wymagane funkcje [1].

Zamienność – możliwość zastąpienia jednego wyrobu, procesu lub usługi przez inne, tak aby były spełnione te same wymagania [2].

Użytkownik – osoba lub osoby odpowiedzialne za skuteczną kontrolę warunków bezpieczeństwa pożarowego, zatrudnione lub wyznaczone do prowadzenia kontroli w nieruchomościach, budynkach, przestrzeniach zagrożonych, w których zainstalowano gaśnice [1].

Użyteczność – zdolność wyrobu, procesu lub usługi do spełnienia określonych zadań w danych warunkach [3].

3. KONSERWACJA

W myśl obowiązujących regulacji prawnych każdy obiekt budowlany powinien być wyposażony w podręczny sprzęt gaśniczy, jakim są gaśnice przenośne. Prawo nakłada na użytkowników i właścicieli budynków obowiązek stosowania przepisów, które mają na celu maksymalne ograniczenie ryzyka wystąpienia pożaru oraz skuteczną walkę z nim w przypadku, gdy wystąpi. Czynności konserwacyjne polegają na okresowym sprawdzeniu stanu technicznego gaśnic. Służą zapewnieniu sprawnego i niezawodnego funkcjonowania tych urządzeń.

Zgodnie z §3.3. Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719) „przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku” [3]. Dokument ten zobowiązuje zarządców i/lub właścicieli do wykonania bądź zlecenia wykonania przeglądów okresowych m.in. gaśnic przenośnych.

Czynności konserwacyjne można rozróżnić ze względu na częstotliwość ich wykonywania. Podział ten zaprezentowano w tabeli 1.

Tabela 1. Częstotliwość wykonywania poszczególnych czynności konserwacyjnych

Rodzaje gaśnic przenośnych	Konserwacja podstawowa ^{a)}	Konserwacja rozszerzona i ponowne napełnienie (jeśli jest konieczne) ^{b)}	Remont i ponowne napełnienie ^{b), d)}
Wodne, pianowe i z wodnym środkiem gaśniczym	co rok	co 5 lat	co 10 lat
Proszkowe	co rok	co 5 lat	co 10 lat
Proszkowe – pierwotnie uszczelnione, będące stale pod ciśnieniem ^{c)}	co rok	co 15 lat	co 10 lat
Na środek czysty	co rok	nd.	co 10 lat
CO ₂ (na dwutlenek węgla)	co rok	nd.	co 10 lat

^{a)} Konserwację podstawową należy wykonywać częściej, jeśli wymaga tego producent gaśnicy lub inne przepisy (np. instrukcje wewnętrzne o szczególnych warunkach, w jakich jest przechowywana gaśnica, np. pomieszczenia o atmosferze agresywnej chemicznie, o dużej wilgotności itp.).

^{b)} Wymieniana część nie powinna mieć wpływu na odstępy pomiędzy kolejnymi konserwacjami. Na przykład, jeżeli wąż gaśnicy przenośnej, poddawanej konserwacji, wymieniony został po sześciu latach od daty zainstalowania gaśnicy, to remont w jednostce remontowej powinien być wykonany po upływie następnych czterech lat.

^{c)} Gaśnice pierwotnie uszczelnione powinny być zwrócone do producenta/dostawcy/osoby posiadającej autoryzację producenta gaśnic.

^{d)} Remont i ponowne napełnienie należy wykonywać częściej, jeśli ważność zastosowanego środka gaśniczego jest krótsza.

Źródło: Opracowane na podstawie prPN-EN 12367:1997 Gaśnice przenośne – konserwacja.

3.1. KONTROLA WYKONYWANA PRZEZ UŻYTKOWNIKA

Zaleca się, aby użytkownik urządzenia dokonywał regularnej kontroli wzrokowej gaśnicy w celu oceny jej stanu technicznego oraz kompletności. Częstotliwość kontroli nie powinna być mniejsza niż co kwartał, a w przypadku, gdy okoliczności tego wymagają (np. jeżeli gaśnica przechowywana jest w warunkach dużej wilgotności, w atmosferze agresywnych chemicznie par itp.) częstotliwość wykonywania kontroli powinna zostać zwiększona.

Kontrola powinna obejmować sprawdzenie, czy gaśnica:

- znajduje się w miejscu do tego przeznaczonym, o odpowiednim typie i wielkości napełnienia,
- jest łatwo dostępna, widoczna, oznakowana, a jej instrukcja obsługi zwrócona jest na zewnątrz,
- jest zamontowana tak, aby w łatwy i prosty sposób można było ją zdjąć z wieszaka (jeśli jest w niego wyposażona),
- posiada czytelną instrukcję obsługi,
- posiada kompletne wyposażenie,
- nie jest w sposób widoczny uszkodzona,
- ma wskazania przyłączonego do niej ciśnieniomierza lub wskaźnika w zakresie działania,
- posiada plombę lub wskaźnik uruchomienia, które nie są uszkodzone.

Jeśli któreś z wyżej wymienionych czynności wskazały nieprawidłowość, użytkownik powinien zarządzić działania korygujące.

3.2. KONSERWACJA PODSTAWOWA

Konserwacja podstawowa jest wykonywana w celu utrzymania urządzenia gaśniczego w dobrym stanie technicznym. Przystępując do czynności serwisowych, na początku należy zidentyfikować gaśnicę poprzez sprawdzenie trwałego oznakowania na zbiorniku i porównanie go z danymi zawartymi na etykiecie gaśnicy. W celu przeprowadzenia konserwacji podstawowej podmiot dokonujący konserwacji powinien przygotować procedury przedstawione w tabeli 2.

Tabela 2. Wykaz czynności podczas konserwacji podstawowej

- 1 – gaśnice będące stale pod ciśnieniem: wodne, z wodnymi środkami gaśniczymi, pianowe, proszkowe, na środek czysty;
- 2 – gaśnice proszkowe będące pod ciśnieniem, pierwotnie uszczelnione;
- 3 – gaśnice z czynnikiem napędowym w oddzielnym zbiorniku: wodne, z wodnymi środkami gaśniczymi;
- 4 – gaśnice proszkowe z czynnikiem napędowym w oddzielnym zbiorniku;
- 5 – gaśnice CO₂ (na dwutlenek węgla).

Lp.	Element	Typ gaśnicy					Wymagania kontrolne
		1	2	3	4	5	
1	Zabezpieczenie przed niezamierzonym uruchomieniem, wskaźnik uruchomienia	X	X	X	X	X	Sprawdzić zabezpieczenie przed niezamierzonym uruchomieniem i/lub wskaźnik uruchomienia w celu wetyfikacji, czy gaśnica nie została uruchomiona
2	Wskaźnik/czujnik ciśnienia	X					Sprawdzić zainstalowany wskaźnik/czujnik ciśnienia. Jeżeli nie działa swobodnie lub jest poza właściwym zakresem, skorzystać z instrukcji dostawcy gaśnicy przenośnej w celu podjęcia właściwego działania. Jeśli wskaźnik/czujnik ciśnienia nie został zainstalowany, sprawdzić ciśnienie poprzez przyłącze, w celu weryfikacji, czy ciśnienie wewnętrzne jest prawidłowe zgodnie z instrukcją dostawcy gaśnicy przenośnej
3	Ogłędziny zewnętrzne	X	X	X	X	X	Sprawdzić, czy są widoczne ślady korozji, wgniecenia, wyłobienia lub uszkodzenia mogące obniżyć bezpieczeństwo posługiwania się gaśnicą. Jeżeli stwierdzono odstępstwa, skorzystać z instrukcji w celu podjęcia właściwego działania

STANDARD CNBOP-PIB-0037:2019

Lp.	Element	Typ gaśnicy					Wymagania kontrolne
4	Sprawdzenie masy dwutlenku węgla					X	Zważyć gaśnicę przenośną zgodnie z instrukcją dostawcy oraz sprawdzić jej masę w stosunku do wartości zarejestrowanej podczas pierwszej obsługi serwisowej. W przypadku utraty zawartości o więcej niż 10% należy zlokalizować nieszczelność urządzenia i zastosować procedury naprawy gaśnicy
5	Wąż i dysza	X	X	X	X	X	Sprawdzić stan węża i dyszy oraz ich zdolność do użycia, a także zapewnić, aby dysza i wąż, jeśli zostały zainstalowane, nie były zatkane, popękane, zużyte lub uszkodzone. Wymienić je, jeżeli jest to konieczne
6	Instrukcja obsługi	X	X	X	X	X	Sprawdzić poprawność i czytelność instrukcji obsługi
7	Zbiornik z czynnikiem napędowym			X	X		Otworzyć gaśnicę, odkręcić pokrywę głowicy i wyjąć zbiornik z czynnikiem napędowym. Ocenić jego stan
8	Woda, wodne środki gaśnicze, piana			X			Wlać oryginalną zawartość środka gaśniczego do czystego pojemnika i – jeśli środek ten ma być ponownie zastosowany – sprawdzić go zgodnie z instrukcją dostawcy gaśnicy przenośnej. Jeżeli pojemnik okazał się nieszczelny, wyrzucić pojemnik i zawartość środka gaśniczego. Wymienić pojemnik i/lub substancję dodatkową oraz zawartość środka gaśniczego po upływie terminu ich ważności. Przepłukać zbiornik gaśnicy przed ponownym napełnieniem

STANDARD CNBOP-PIB-0037:2019

Lp.	Element	Typ gaśnicy				Wymagania kontrolne	
9	Proszek		X		X	Wymieszać proszek przez odwracanie lub kontrolowane wstrząśnięcie gaśnicą, zwracając uwagę, aby nie uruchomić urządzenia. Jeżeli są zauważalne zbrylenia, skwalenia proszku, obce ciała lub proszek nie przesypuje się swobodnie, bądź jeśli w tym zakresie stwierdzono jakąkolwiek wątpliwość, należy wymienić proszek. Ponownie napełnić gaśnicę zgodnie z instrukcją dostawcy gaśnicy przenośnej	
10	Urządzenie do uruchamiania gaśnicy, przelotowość powietrzna			X	X	Wyczyścić, jeżeli jest to konieczne, i przepuścić powietrze przez inne części, zwracając szczególną uwagę na urządzenia odpowietrzające w głowicy. Sprawdzić, czy filtr dyszy przyłączonej do węża, wewnętrzne przewody służące do rozładowania gaśnicy i zawór odpowietrzający nie są zatkane. Wyczyścić lub wymienić, jeżeli jest to konieczne. Sprawdzić, czy urządzenie do uruchamiania gaśnicy i urządzenie do przerywania wypływu środka gaśniczego pracują swobodnie. Wyczyścić lub dokonać wymiany, jeżeli jest to konieczne. Zabezpieczyć przed korozją ruchome części i gwinty smarem zalecanym przez dostawcę gaśnicy przenośnej	
11	Urządzenie do uruchamiania gaśnicy	X	X			X	Jeżeli gaśnica przenośna ma zdejmowane urządzenie służące do jej uruchamiania, zdjąć i sprawdzić to urządzenie oraz urządzenie do przerywania wypływu środka gaśniczego. Wyczyścić lub dokonać wymiany, jeżeli jest to konieczne. Zabezpieczyć przed korozją ruchome części i gwinty smarem zalecanym przez dostawcę gaśnicy przenośnej
12	Urządzenie do uruchamiania gaśnicy					X	Sprawdzić zawór gaśnicy, tak aby ocenić, czy zamknięcie otwartego zaworu następuje przy odpowiednich wartościach. Podczas uruchamiania zaworu wyciekł są niedopuszczalne

STANDARD CNBOP-PIB-0037:2019

Lp.	Element	Typ gaśnicy				Wymagania kontrolne	
13	Zbiornik z czynnikiem napędowym			X	X	Dokonać oględzin zewnętrznych i sprawdzić zbiornik z czynnikiem napędowym pod kątem śladów korozji i uszkodzeń. Jeżeli zbiornik z czynnikiem napędowym ma uszkodzenia mechaniczne lub jest skorodowany, dokonać wymiany zgodnie z zaleceniami dostawcy gaśnicy. Zważyć zbiornik z czynnikiem napędowym i sprawdzić masę w stosunku do wartości oznaczonej na zbiorniku podczas pierwszej obsługi serwisowej. W przypadku, gdy zbiornik z czynnikiem napędowym doznał utraty zawartości o więcej niż 5% (lub mniej jeśli instrukcja dostawcy gaśnicy przenośnej podaje mniejszą wartość), zbiornik powinien zostać wycofany z konserwacji i wymieniony na zbiornik z czynnikiem napędowym zalecanym przez dostawcę gaśnicy przenośnej	
14	Uszczelnienia o przekroju okrągłym, podkładki, kryza węża	X	X	X	X	X	Wymienić wszystkie uszczelnienia o przekroju okrągłym i podkładki, zgodnie z instrukcją dostawcy gaśnicy przenośnej. Jeżeli wąż ma zainstalowaną kryzę, to także należy ją wymienić
15	Zbiornik gaśnicy wodnej, z wodnym środkiem gaśniczym, pianowej			X			Sprawdzić wewnątrz za pomocą sondy świetlnej. Ocenić, czy są ślady korozji lub uszkodzeń powłoki antykorozyjnej. Sprawdzić oddzielne zbiorniki na substancje dodatkowe i wymienić je, jeśli są nieszczelne i uszkodzone
16	Zbiornik gaśnicy proszkowej				X		Sprawdzić gaśnicę proszkową najdokładniej jak to możliwe. Zbadać wewnątrz za pomocą sondy świetlnej. Ocenić, czy są ślady korozji lub uszkodzenia warstwy antykorozyjnej, jeżeli została zastosowana
17	Napełnienie gaśnicy wodnej, z wodnym środkiem gaśniczym, pianowej			X			Napełnić ponownie tą samą oryginalną zawartością środka gaśniczego, lub dokonać wymiany zgodnie z instrukcją dostawcy gaśnicy przenośnej

Lp.	Element	Typ gaśnicy					Wymagania kontrolne
18	Ponowny montaż	X	X	X	X	X	Wykonać ponowny montaż gaśnicy przenośnej zgodnie z instrukcją dostawcy. Ponownie zainstalować zawleczkę bezpieczeństwa (urządzenie chroniące przed przypadkowym uruchomieniem) i plombę (lub inne równoważne urządzenie), jeżeli jest to konieczne
19	Etykieta konserwacji	X	X	X	X	X	Uzupełnić dane szczegółowe na etykiecie konserwacji
20	Wieszak/ wspornik	X	X	X	X	X	Sprawdzić, czy do każdego wieszaka lub wspornika jest dostęp i w razie potrzeby dokonać naprawy
21	Sprawozdanie	X	X	X	X	X	Napisać sprawozdanie dla użytkownika o przebiegu prac i czynnościach wykonanych podczas konserwacji. Sprawozdanie powinno zawierać stwierdzenie, czy gaśnica jest sprawna/niesprawna

Źródło: Opracowane na podstawie prPN-EN 12367:1997 Gaśnice przenośne – konserwacja.

3.3. KONSERWACJA ROZSZERZONA I PONOWNE NAPEŁNIENIE

W celu przeprowadzenia konserwacji rozszerzonej podmiot dokonujący konserwacji powinien przygotować procedury wyszczególnione w tabeli 3, łącznie z procedurami konserwacji podstawowej podanej w tabeli 2.

Tabela 3. Czynności podczas konserwacji rozszerzonej i ponownym napełnieniu

Lp.	Element	Wymagania kontrolne
1	Ciśnieniomierz/wskaźnik ciśnienia	Sprawdzić działanie wskaźników ciśnienia gaśnic przenośnych, będących stale pod ciśnieniem, zgodnie z instrukcją dostawcy gaśnicy przenośnej
2	Próba rozładowania	Wykonać próbę rozładowania lub opróżnić gaśnicę
3	Środek gaśniczy	Sprawdzić środki gaśnicze zgodnie z instrukcją dostawy gaśnicy przenośnej
4	Głowica, zawory/wskaźniki/wąż z dyszą	Sprawdzić szczegółowo pod kątem korozji, uszkodzeń, wgniecień
5	Zbiornik	Sprawdzić szczegółowo wnętrze zbiornika pod względem korozji, wgniecień, przecięć, wyżłobień lub uszkodzeń powłoki. Szczególną uwagę zwrócić na spoiny spawane. W przypadku wystąpienia wątpliwości co do spoin spawanych działać zgodnie z instrukcją dostawcy gaśnicy przenośnej
6	Połączenia gwintowe	Sprawdzić wszystkie zamknięcia pod kątem zużycia gwintu lub uszkodzeń powłoki, jeżeli dotyczy
7	Etykieta	Sprawdzić stan etykiety gaśnicy, a w przypadku uszkodzenia postępować zgodnie z instrukcją dostawcy gaśnicy przenośnej
8	Montaż	Powrót do stanu gotowości do użycia. Zmontować ponownie gaśnicę przenośną zgodnie z instrukcją dostawcy gaśnicy przenośnej

Źródło: Opracowane na podstawie prPN-EN 12367:1997 Gaśnice przenośne – konserwacja.

3.4. PROCEDURY REMONTOWE

Podmiot dokonujący konserwacji powinien przygotować procedury wyszczególnione w tabeli 4, łącznie z procedurami konserwacji podstawowej podanej w tabelach 2 i 3. Niedopuszczalne są naprawy zbiorników, a także zaworów bezpieczeństwa. W naprawie muszą być stosowane takie same części, środki gaśnicze i cechy techniczne, na jakie wyrób otrzymał świadectwo dopuszczenia CNBOP-PIB.

Tabela 4. Czynności podczas remontu gaśnicy przenośnej

Lp.	Element	Wymagania kontrolne
1	Demontaż	Zdemontować całkowicie części składowe gaśnicy
2	Zbiornik	Poddać działaniu ciśnienia zbiornik zgodnie ze wskazaną na nim próbą ciśnieniową. Zbiorniki nieoznakowane nie powinny być remontowane, lecz wycofane
3	Głowica, zawory/ wskaźniki/wąż z dyszą	Poddać głowicę, zawory oraz zespół węża do rozładowania gaśnicy działaniu ciśnienia równemu ciśnieniu próbnemu zbiornika lub ciśnienia ustalonego dla urządzenia zabezpieczającego. Wymienić uszkodzone części
4	Zabezpieczenie	Wymienić lub sprawdzić zabezpieczenie zgodnie z instrukcją dostawcy gaśnicy przenośnej
5	Proszek gaśniczy	<p>UWAGA: Proszek może wchłonąć śladowe ilości wilgoci, jeżeli poddany zostanie działaniu powietrza o dużej wilgotności względnej lub jeżeli proszek będzie zimniejszy od otaczającego powietrza</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przed otwarciem jakiegokolwiek przenośnej gaśnicy proszkowej, podczas kontroli lub konserwacji, należy postępować z zachowaniem środków ostrożności opisanych w powyższej uwadze. Otwierać przenośną gaśnicę proszkową w możliwie najbardziej suchych warunkach, w najkrótszym czasie, niezbędnym do przeprowadzenia kontroli, w celu zminimalizowania skutku oddziaływania na proszek wilgoci zawartej w powietrzu 2) Nie mieszać lub łączyć proszków różnych typów. Pewne typy proszku mogą reagować z innymi typami, wytwarzając wodę i dwutlenek węgla. Taka reakcja często jest widoczna z opóźnieniem, dopiero po tygodniach. Woda powoduje skwalenie, a dwutlenek węgla w zamkniętym naczyniu powoduje wzrost ciśnienia, który może być niebezpieczny. W danym okresie należy sprawdzać gaśnice zawierające ten sam typ proszku

Źródło: Opracowane na podstawie prPN-EN 12367:1997 Gaśnice przenośne – konserwacja.

4. PROCEDURY W INNYCH PRZYPADKACH

4.1. WYMIANA CZĘŚCI SKŁADOWYCH I ŚRODKÓW GAŚNICZYCH

Jeżeli zastosowany środek gaśniczy lub części składowe urządzenia mają być wymieniane, producent powinien zapewnić ich dostępność. Powinny one spełniać wymagania zawarte w normie PN-EN 3-7 *Gaśnice przenośne – Część 7: Charakterystyki, wymagania eksploatacyjne i metody badań*. Należy zwrócić uwagę na możliwy wpływ wymiany części lub ponownego napełnienia gaśnicy na ważność świadectwa dopuszczenia wydanego na to urządzenie.

4.2. GAŚNICE PRZENOŚNE NIENADAJĄCE SIĘ DO UŻYCIA

Gaśnica przenośna z uszkodzeniem lub uszkodzeniami mogącymi zmniejszyć jej skuteczność gaśniczą poniżej określonego poziomu, ale niestwarzającymi innych zagrożeń, których nie można naprawić podczas konserwacji, powinna mieć oznakowanie „Wymagane działania korygujące” i zostać usunięta z wyznaczonego dla niej miejsca.

4.3. GAŚNICE PRZENOŚNE NIEBEZPIECZNE W UŻYCIU

Gaśnica przenośna z uszkodzeniem lub uszkodzeniami, które nie mogą być usunięte podczas konserwacji, stanowiąca bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa użytkowników obiektu (np. ze względu na skorodowany zbiornik, uszkodzony zawór) powinna być natychmiast doprowadzona do stanu niestwarzającego zagrożenia. Następnie powinna zostać bezwzględnie usunięta z przeznaczonego miejsca oraz oznakowana napisem „Wymagane działania korygujące”.

4.4. BRAK CZĘŚCI ZAMIENNYCH

Jeżeli nie są dostępne części zapasowe, konserwacja powinna być przerwana. Zastosowanie innych podzespołów niż dedykowane dla określonej gaśnicy może skutkować niepoprawnym działaniem urządzenia, a nawet stwarzać bezpośrednie zagrożenie dla jego użytkowników. Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, należy zaznaczyć, że konserwacja powinna być wykonywana jedynie z wykorzystaniem części oferowanych przez producenta. Wymiana części urządzenia na inne niż wskazane przez producenta może stanowić powód utraty przez wyrób świadectwa dopuszczenia.

UWAGA: Uszkodzone gaśnice przenośne powinny być usunięte i zastąpione przez sprawne gaśnice przenośne. Osoba kompetentna powinna powiadomić użytkownika w pisemnym sprawozdaniu, że gaśnice te nie zostały poddane konserwacji i powinny zostać wymienione na odpowiednie gaśnice przenośne (uwaga dotyczy pkt. 4.2; 4.3; 4.4).

5. PROCEDURY PO PRZEPROWADZENIU/PRZERWANEJ KONSERWACJI GAŚNICY PRZENOŚNEJ

Informacje dotyczące konserwacji powinny być umieszczone w sposób czytelny na etykiecie, która nie powinna zakrywać napisów dostawcy gaśnicy.

Na etykiecie powinny znajdować się co najmniej następujące informacje:

- rodzaj konserwacji (konserwacja podstawowa, konserwacja rozszerzona, ponowne napełnienie, remont),
- nazwa i adres podmiotu dokonującego konserwacji,
- znak bezspornie identyfikujący osobę przeprowadzającą konserwację,
- data (rok i miesiąc) konserwacji,
- zaznaczenie roku i miesiąca następnej konserwacji.

6. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA PODCZAS KONSERWACJI

Jeżeli procedury konserwacji wymagają wyłączenia z użycia lub usunięcia gaśnic z wyznaczonego miejsca, to w danym przypadku poziom bezpieczeństwa pożarowego zostaje obniżony. Na czas wykonywania prac konserwacyjnych zaleca się instalowanie dodatkowych gaśnic lub przejściowe zastąpienie ich innymi gaśnicami tego samego typu, przeznaczonymi do tej samej grupy pożarów i takiej samej lub większej skuteczności gaśniczej, aby poziom bezpieczeństwa w obiekcie nie uległ pogorszeniu.

7. LITERATURA

[1] prPN-EN 12367:1997 Gaśnice przenośne – konserwacja.

[2] PN-EN 45020:2000 Normalizacja i dziedziny związane – Terminologia ogólna.

[3] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

**CENTRUM NAUKOWO-BADAWCZE
OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ**
im. Józefa Tuliszковского
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

DANE KONTAKTOWE

ul. Nadwiślańska 213
05-420 Józefów k/Otwocka
tel. +48 22 769 32 73
fax: +48 22 769 33 73
e-mail: cnbop@cnbop.pl

CENTRUM OBSŁUGI KLIENTA CNBOP-PIB

tel. +48 22 769 33 45
fax: +48 22 769 33 73
e-mail: cok@cnbop.pl

www.cnbop.pl